

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkezdézen nyíltan részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
áruházi részvénytársaság
Főter 38. szám alatt.

hova egy lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Közigazgatási tanfolyam.

(M. P.) A közigazgatási bizottság a napokban tárgyalta a jegyzői, illetve közigazgatási tanfolyam felállításáról szóló javaslatot.

Ez a javaslat a második nevezetes lépés a közigazgatás államosítása felé. Az első tudvalevőleg a Szapáry-féle kétszakaszos javaslat volt.

A közigazgatási tanfolyam fontosságáról meg van győződve mindenki, aki csak legkevésbé is ismeri a községi jegyzők óriási munkakörét, széleskörű tevékenységét és tudja azt, hogy e kötelesség teljesítésére minden esetre nagyobb foku képzettségre és intelligenciára van szükség, mint amennyivel eddig igen sok jegyző rendelkezett.

Jól tudják ezt maguk a jegyzők is, akik maguk számtalanszor kérték és sürgették a jegyzői kvalifikáció emelését. Most ez a kívánságuk végre megvalósul, de valószínű az a szintén régi és jogos ohajuk is, hogy a jegyzői állás lépcsője lehessen a magasabb közigazgatási állásoknak.

A közigazgatási bizottságban különösen két érdekes pont felett folyt a vita. Az egyik az államosítás kérdése volt, a másik a felállítandó tanfolyam által nyerendő kvalifikáció csekély volta.

Mi, akik őszintén hívei vagyunk a közigazgatás államosításának, ennek egyik sarkpontjaul tekintjük az adminisztráció szoros kapcsolatát az állami szervezettel. Mert csak ez biztosíthatja a lehetőségét az adminisztráció megbízhatóságát, a szigorubb és pártatlan, elfogulatlan ellenőrzést és mert főképpen — nincs okunk titkolni — a nemzetiségi vidékeken csupán az államosított közigazgatás állíthatja fel azt az erős, sziklaszilárd védőbástyát, amelyen a jövőben megtörné a nemzetiségi aspirációkból keletkezett veszélyes izgatás.

Ami a kvalifikációt illeti, arra nézve Gulner Gyula államtitkár bőséges felvilágosítást és teljes megnyugtatót nyújtott. Aki összehasonlítja az eddigi jegyzői vizsga követelményeit a közigazgatási tanfolyam tananyagával, az tisztában lesz a felett, hogy jegyzőink ezután teljes közigazgatási képzettséghez jutnak.

A dolog súlypontja pedig abban rejlik, hogy a jegyzők munkaköre napról-napra gyarapodik, azok ellátása mind nagyobb foku képességet és látkört igényel. A tanfolyam pedig azt a képzettséget megadja. De van még egy fontos és nevezetes eredménye is: az ugyanis, hogy a jövőben országos érvényű jegyzői oklevelet

nyernek a jelöltek és nem kell éveig várniok, amíg egy vármegyében üresedés áll be, vagy pedig más megyében ismét vizsgáznok, ha ott állást nyerni ohajtanak.

Emez előnyökért üdvözöljük mi örömmel az új közigazgatási javaslatot és ohajtjuk melegen, hogy mielőbb beleilleszthető legyen ama nagy reformba amely a közigazgatás államosításával korszakalkotó lesz Magyarországon.

Az erdélyi ref. Egyházkerület egyházi értekezlete Kolozsvárt. f. évi június 7-én és következő napjain.

— Saját tudósítónktól. —

Már 6-odikán este tekintélyes számban gyűltek össze ref. Egyházkerületünk vezető férfiai, hogy az előértekezleten a munkarendet s irányító eszméket megbeszéljék s ismerkedjenek. Erre szükség is volt, mert az értekezlet fontosságát fokozta az a körülmény, hogy a közgyűlési tagokon kívül olyanok is nagy számmal jelentek meg, akik az egyház törvényhozó tagjaival évek hosszú során át nem találkoznak. Ott voltak főuraink, felső s középsikolai tanaraink, ref. papjaink, kántoraink, néptanítóink, s a társadalom minden osztálya képviselve volt hitében hű s buzgó reformátusokkal. 7-edikén reggel a belsőfarkasutcai templomban már mintegy felezeren várták az értekezlet megnyitását.

Az isteni tiszteleten a szépen s egyházas komolysággal feldíszített templomban dr. Bartók püspök mondott magas szárnyalású imát. Utána a deési ref. pap, Vársárhelyi Boldizsár tartott tartalmas, szónoki erővel s művészettel előadott beszédet; fejtegette, hogy mi a pap feladata a mostani, küzdelmes időkben, mikor a vallások a socialis téren érvényesülésükért fokozott munkára s ha kell harcra keszek.

Imájában áldást kért Kolozsvár társadalmára is, mely lobogó díszszel, családai körébe fogadta az értekezletet, mint vendégét.

Az isteni tiszteleten a ref. nőkből s férfiakból összeállított daloskör éneke, Dr. Szöllősi solója s Seprődi karmester szakavatott vezetése tanuskodott arról, hogy az egyházi ének a ref. vallásuknál is föllendült s magával ragad!

Az isteni tisztelet után közgyűléssé alakult ott az Isten házában, az Úr színe előtt. Molnár Albert

ref. theol. tanár nyitotta meg. Foglalkozott a hit socialis oldala fejtegetésével. Felemlítette, hogy Anyaszent-egyházunk földadatai megoldására egyik tényező a templom, másik az iskola, utána legfőbb az egyház-társadalmi élet. Aztán ennek szerveiről szólva, az értekezletet megnyitotta.

Utána br. Bánffy Dezső beszélt. Elhárította azt a vádat, hogy az értekezlet be nem vallott célja politikai, rámutatott az erős egyházi közszellem fejlesztésének szükségére, hogy munkáságunk társadalmi téren hatásos legyen, mert az idegen talajban gyökeret vert visszahatás ellen a ref. egyháznak fenyes multjához következetesen hazafias kötelessége actiora pattanni föl. Eljenzés kísérte minden szavát epp úgy, mint a Püspökét, ki arról szólott, hogy édes hazánk szeretete ha nem fölé rendelt is de koordinált, s egyet jelent Egyházunk szeretetével.

A többi szónokok az energikus tettek idejének megérkezését jelezték s erőfeszítésre hívták föl a kerület minden emberét. Aztán elfogadták az alapszabálytervezetet, mely központi választmány s fiók-választmányok megalakítása útján szervez egészszé fűzi össze az erdélyi ref. egyházat.

Az értekezlet védnökei lettek br. Bánffy Dezső s dr. Bartók György. Világi elnöke: Gr. Kun Géza. Egyházi elnöke: Molnár Albert. A központi választmányban benne van városunk két ref. papja s Váro Ferencz tanár is. Gr. Kun Géza köszönettel vette s fogadta el a kitüntetését, mire a közönség a Hymnus éneklésével oszlott szét.

Delután 1 órakor 450 terítékű társas ebéd volt, melyen Bánffy Dezső br. a királyt köszöntötte föl, a püspök Bánffy Dezső bárót s Kemény Kálmán főgondnok a püspököt. A nemes báró tiszta végén harsány hangon kiáltottak: „Éljen dr. Bartók, erdélyi püspök!” A tisztoznak vége, hossza nem volt. Isray József emelkedett ki egészséges humorával, ki a „Magyar Szó”, „Alkotmány” s „Közművelődés” lapzimekkel egyes szójátékokat mondott. Az öreg Löwölde ekkora díszes társaságot, ilyen feünkölt hangulatban, soha sem fogadott falai közé! A központi választmányt d. u. 5 órakor állították össze s választották meg. Este 8 órakor pedig a vasuti zenekarral faklyás menet vonult Bánffy Dezső br. elé, kinek lakása a Bánffy-palota volt. Balázs József beszéretzei pap üdvözölte a legmagyarabb bárót, ki meghatva, magyaros beszédben köszönte meg a figyelmet. A menet innen a püspöki palota elé vonult, hol Bartók püspököt Ince Lajos nagyborosnyai

TÁRCZA.

A Nemzetek utcája.

Mér mindig eldöntetlen dolog, mi voltaképpen a vilákiállítás legfőbb látványossága, a great attraction, a legbecesebb drágakincs, a clo u! Mindenki keresi és senki nem találja meg. Néhány magán-vállalkozás csupa merő szerénységéből, magának vitatja a dicsőséget. Így például a házmagasú óriási glóbusz, mely a Marsmezőn toladodik a néző szemébe. Az optikai mutatványok számára emelt palota hátsó oldalára pedig egyenesen kiírták: Palais de l'optique, le clou de l'exposition. Van benne egy távcső, amely oly közel hozná a holdat, hogy valósággal kezünkkel megfoghassuk. „A hold egy méter távolságra!” Ha igaz, talán akadna vállalkozó az ügyességükről híres francia riporterek között, aki meginterjúvalna a hold lakóit. Eddig nem akadt; tehát vagy a francia riportterhad ügyetlen, vagy pedig — a hold.

A kiállítás tehát egyelőre clou nélkül kénytelen maradni, ami azonban éppenséggel nem jelenti azt, mintha elősrendű és mindenkét lebilincselő látványosságai nem volnának. Itt van például a sokat emlegetett Rue des Nations, a Nemzetek utcája, ahol a világ összes kulturnepei kezét fogva egymás mellett állanak. A Nemzetek utcája az, amely eddigelé versenytárs nélkül áll és elnyerte a dicsőség pálmáját egy igen kényes, el-

kényeztetett és elbizakodott valakitől: Páris népétől. A párisiak valósággal rajonganak érte és legfáradhatatlanabb bálmulói a bizarr palota-csoportnak. Lehet, hogy földrajzot és népművészt tanulnak, amit bizony igen helyesen cselekednek. Igaz, hogy a Nemzetek utcáján olyan élvezhető formában kapják a komoly tudományt, hogy csupa gyönyörűség. 1878-ban is volt a kiállításon egy rue des nations, de utca volt — házak nélkül. Csupa homlokzat sorakozott egymás mellé, mindegyiket agyon terhelték nemzeti motívumokkal s hogy az illető nemzet karakterét annál könnyebben lehessen leolvasni, festők érthetetlen allegóriákat pingáltak rájuk. Az 1889-iki jubiláris kiállításon hiányzott a Nemzetek utcája, mert maguk a kulturnepek is nagyrészt hiányoztak, legalább hivatalosan nem képviseltették magukat. S ami már 1878-ban feltűnt, most grandiózus arányokban megvalósult. Nem csupán lapos homlokzatokat, de nagyszerű palotákat állították belé, kastélyokat, palotákat, középkori lovagvárakat, „flamboyante” stílusú városházákat, templomokat és bazilikákat. Minden államnak, a legkisebbnek is, megvan a maga épülete és mindegyik tul akart tenni a szomszédján. A paloták homlokzatai a Szajna felé néznek. Egmás mellé sorakoznak Ausztria-Magyarország, Németország, Anglia, Spanyolország, Svédország, Norvégia, Görögország pompás palotái; amint remek módon földszített homlokzataik a Szajna habjaiban tükröződnek, mintha a mesebeli tündérváros kelt volna ki a vízből. Hat hónapra egész Európa a Szajna partjain telepedett meg; de

nem csupán Európa, mert az Amerikai Egyesült Államok is itt vannak. Szép látványosság, de ha a párisiak ebből földrajzot akarnak tanulni, nem sokat segítenek magukon. Mert Európa államai oly bizarr kavarodásban kerültek egymás mellé, hogy ez nem is földrajz, hanem valóságos ballet. Románia például egy szélességi fokon fekszik Svédországgal, Svédország tőszomszédja Monaco, Ausztria-Magyarország és Bosznia-Hercegovina három palotáját keletről Anglia, nyugatról pedig az amerikai Unió határolja.

Ha az ember hajóról vagy III. Sándor hidjáról nézi végig, megkapó látványnyá olvad a sok torony és meredek háztető; a napfényben ragyogó, aranyozott és ezüstözött elegáns kupolák; sajátos harmonia ez, de mégis csak harmonia.

Megkezdí a sort Olaszország. Az olasz palota olyan, mint valami építészeti remekművekből alkotott brilláns kivonat. Aranyos kupolái a Márkus-toronyról, tetőpárkánya a Prokuráciáról, nagy rozettás ablakai a milanoi domról, a falai a velencei dogepalotáról valók, portáléja a Certosa-homlokzatát uránozza. Igazán kiállításra való épület. Sokan úgy vélik, hogy izléstelen. De ki keresne finom hangulatot, intím művészeti hatásokat a hiuság vásárján? A vásáron a reklám dobját kell verni s ennek a czélnek kitűnően meg is felel az olasz palota. Falai között az olasz iparművészet alkotásait bámulja a közönség: florenzei edényeket, milanoi szobrokat, velencei üvegfestészetet és faragványokat. Az „új művészet” természetesen sok alkotáson érezte

pap üdvözölte mint a megindult egyháztársadalmi munkásság vezetőjét. A püspök határozott, férfias beszédében kiemelte, hogy működése a vallásosság s igaz hazafiság egyesítése leend.

8-adikán reggel 9 órakor az Értekezlet közgyűlése a theol. Fakultás nagytermében gyűlt össze, hol az elhangzott fölvételek között kiemelkedett Molnár Alberté, ki a családtagok körének s prot. ref. ifjak körének szervezését a parochiák köré sürgette s hasznait fejtegette. Legnagyobb hatást azonban Váró Ferencz beszéde ért. Ref. tanúgyűlések ez a kiemelkedő tanára művészi szerkezetű s erős színezéssel előadott szép beszédben ismertette, hogyan támadt föl benne a vallásosság s a feszült figyelemmel, éljenzéssel s tapsokkal meg-megszakított beszédben kivált azt sürgette, hogy felekezeti oktatásunkban a vallás tanítása tétessék központnak. Beszédét a püspök perczekig tartó fejtegetésben méitatta, a közgyűlés hosszas tapsal, éljenzéssel jutalmazta s elhatározta kinyomatását s az egyházaknak leendő szetküldését. Városunk s kollégiumunk méltán büszke lehet rá!

Bedőházi János a „Hit s tudomány“-ról olvasott tartalmas, okos beszédet, mire az értekezlet közgyűlése tárgysorozata véget ért. Delben a püspöknel szűkkörü ebéd volt. Az egész értekezlet méltó volt egy erkölcsi, mint külső siker tekintetében az erdélyrészi református hívek feunkölt, magas lelkiületehez, lélekemelő megnyilatkozása volt puritan vallásos s erős hazafias érzületüknek.

-y -n.

Tűzoltó-majális.

1900. június 10.

A nagyenyedi önkéntes tűzoltó-egylet majálisa elmult vasárnapon zajlott le fényes erkölcsi és anyagi sikerrel. A tűzoltók önzetlen fáradozása évente a majális alkalmával kapja meg a nagy közönség elismerését, mely amennyire jól esik nekik, oly önkéntelenül, szintén jól esőleg jön a nagy közönség részéről. Ezen elismeréssel adózott a város közönsége ez alkalommal is, midőn élén Zeyk Dániel főispánnal és Csató János alispánnal, rangkülömbőség nélkül, egy fényes képet nyujtva, a maga egészében megjelent a majálison s nem csak megjelent, hanem ott magát igen jól találva, hosszú órákon keresztül ott tartózkodott, először élvezve az egyesületi zenekar által szolgáltatott térzenét, azután a táncsteremben, részben a tánc örömeinek hódolva, részben mint szemlélő. Megemberelte magát az idő is; boult, de kellemes volt és sem tulságos meleg, sem türelhetlen hűvös nem zavarta a mulatókat.

A kedélyes mulatságot a tűzoltó zenekar sétahangversenye nyitotta meg és a 10 számból összeállított műsor, melyben nem egy nehéz darab szerepelt, kellemesen győzte meg a közönséget arról, hogy a zenekar jelenlegi szakértő karmesterének, Halász Venczének vezetése mellett mily szép és nagy haladást tett. Pedig nehezítette a fiuk feladatát az, hogy előző két napon egy jól szervezett, 50 főből álló professionatus katona-zenekar játékát élvezte a közönség, s annál nagyobb a tűzoltó zenekar érdeme, hogy a maga, szerény és elfoglalt iparosokból álló 18 tagjával oly szépen megállta helyét és játékaival igazi élvezetet nyujtott. A derék karmester, mint zeneszerző is babért aratott e

hatását; éppugy azonban az antik művészetnek, valamint a renaissance-nak is sok utánzatát hozták ide az olaszok. Olaszország után következik a „beteg ember“, a török szultán alattvalóinak pavillonja, arabs mecset-stilusban. Minaretek nincsenek de vannak fezes, bőrnadrágos törökök, akik a pavillon előtt vásárt csapnak. A belseje valóságos szőnyegház.

Törökországtól egy ugrásnyira van Amerika, ha ugyan kiállítás néző modern kulturembernek egyáltalán ille- nek ugrálnia. Kupolája a washingtoni capitolium kupolájának utánzata, a külsőben pedig Washington óriás lovasszobra áll díszőrséget. Belül nincsen kiállítás, csupa társalgó, az Unio különböző államainak izlésében és modorában.

Következik az osztrák-magyar monarchia államainak három épülete egymás mellett. Az osztrák pavillonról közönségesen azt tartják, hogy agyonterhelték a díszítéssel, ámbar az osztrákok nagyra vannak vele és izlésesnek tartják.

A magyar pavillon erőteljes hatású; többek között imponált Anatole France-nak is, aki a Nemzetek utczáját tanulmányának is beillő magisztrális leirással ismertette a Figaro-ban. A magyar pavillon stilus-történeti szempontból is érdeklő a közönséget, annál is inkább, mert hiszen voltaképpen kőbe formált stilus-történet. Ez az, ami külön individualitást ad a magyar épü- letnek és vele természetesen a magyar nemzet- nek is. Mert míg a többi nemzet stilusának csupán legtipikusabb sajátosságait mutatja be, a magyar pa-

napon, mert a műsoron nem kevesebb, mint négy ön- álló és igen csinos szerzeménye szerepelt.

Erősen alkonyodott már, mikor a műsor utolsó száma elhangzott és a hullámzó, nyüzsgő közönség némileg megritkult, hogy egy óra mulva a táncsteremben és az az előtti téren terített asztalok mellett ismét találko- zezek. Este 9 órakor már zsufolva volt az óriási tánc- terem és fáradhatlanul lejtettek a párok, melyek kö- zött, ismét rangkülömbőség nélkül, ott láhattuk Nagy- Enyed összes szép virágszárait. Kint a zöldben, a hold- világos éjben a fehér asztaloknak is megvolt bőven a maguk közönsége és Harmath Antal vendéglős jó etelei és italai nagy keletnek örvendtek; itt egyéb hiba nem volt, csak a kiszolgáló személyzet volt igen keves az óriási közönséghez mérten. A talp alá valót Gyuricza húzta igen jól, de közben egy pár táncdara- bot a tűzoltó zenekar is játszott és olyan jól bevált, hogy vége-hossza nem volt az ujjazásnak.

Majdnem nap felkelte volt, mikor a nagy közönség tömegesen oszlani kezdett, és fényes nappal, mire tel- jesen szetoszlott.

Tűzoltóink meg lehetnek — s bizonyára meg is van- nak — elégedve a szép sikerrel, és aki ezt létrehozta, t. i. a város közönsége, evvel, a humanus egyesület mellett, önmagát is megtisztelte.

Adományok a Bethlen-szoborra.

A Nagy-Enyeden felállítandó Bethlen Gábor szoborra f. évi június 1-ig 2391 korona és 32 fillér gyűjt össze. Ez összegből:

1. A Bethlen koll. ifj. mulatsági jöve- delme	603.82 kor.
2. A városi közönség által rendezett mulatságok jövedelme	836.10 „
3. A debreczeni ifjuság Bethlen-mati- néjának jövedelme	151.40 „
4. Gróf Teleki Árvéd nagybirtokos ado- mánya	200.— „
5. Gróf Bánffy György v. b. t. t. ado- mánya	500.— „
6. Gróf Kuun Géza v. b. t. t. adománya	100.— „

Összesen: 2391.32 kor.

Ezekon kívül a nagyenyedi „Kisegítő takarékpénz- tár“ megszavazott 2000 koronát, úgy hogy ez összeget évi 200 koronás részletekben tíz év alatt fogja befizetni; a nagyenyedi ev. ref. egyházközség pedig 1000 koronát, mely összeget szintén 10 év alatt fizet be a szoborbizottság pénztárába. E szerint az eddig már befolyt és megígért összeg 5391.32 koronát tesz ki. A június elseje óta befolyt adományokról, amelyek, mint örömmel jelenthetjük, már eddig is szintén szép összeget tesznek ki, későbbben fogjuk megkezdeni a nyugtázást.

Vidék.

Verespataki levél.

Ki legyen az új főszolgabíró? — Egy régi polgártársunk elhunyt. Verespatak, 1900. június 8.

Alig hantoltuk el a nem régiben élte virágában el- halt felejtethetetlen és népszerű főszolgabíránkat, Imreh Károlyt, még korai halála okozta fájdalomunk eny-

villon a magyar építő-stilus egész történetét tükrözteti a Szajna habjaiban.

Németország is erős hatásokra törekedett. A német császár nem megy el Párisba, de elküldte maga helyett rendkívüli meghatalmazott miniszterét: a német palotát. Látszik rajta, hogy minden kövével hirdetni akarja, hova fejlődött Németország.

Magyarország szomszédja az angol pavillon, Erzsébet-stilusban, vele szemben Belgium épülete, az oudenardi-i városháza utánzata. Spanyolország elegáns palotája mellett óriás épület emelkedik csillagvizsgáló torony- nyal és köröskörül tropikus ültetvényekkel. Ha az ember a nagyhatalom nevéért, amelyet ez az épü- let képvisel, megtudja, hogy Monaco köztársaság ki- állítása van a falai között.

Az összes nemzetek el se férték a Szajna-parton, sem a Nemzetek utczáján. A Szajnaparton utolsóknak Svédország, Szerbia és Görögország épületei következ- nek, a Nemzetek utczáján pedig Románia, Bulgária, Finnország, Portugall, Perzsia, Dánország. Oroszország óriás épülete, a Kreml utánzata, a Trocadérorra került. Mellette vannak Kína, Japán, az angol és hollandiai Indiák pavillonja és Transzval kiállítás: egy boer farm.

Szóval Babilon tornya összeomlott és részeit a Szajna partjai mellé rakták bizarr mozaikba.

(H-k.)

hülni sem kezdett, a szívünkben felszakított seb gyó- gyulásnak sem indult, már is kombinálunk, tervezge- tünk: ki legyen az új főszolgabíró? Mert hát ilyen volt és lesz az élet! Kídól az élet egyik kiváló har- czosa, az életben maradtok kutatnak: vajjon ki tölt- hetné be úgy és méltóan üresen maradt helyét?

Szegény jó Imreh Károly halála után a veres- pataki járás polgárai már kiszemelték méltó utódját Incze Antal, járásunk derek és népszerű szolgabírá- jában. Hogy ebbeli kombinációink jó és helyes volt, legjobban és legfényesebben bizonyítja az a tény, hogy abrubányai polgártársaink őt ültették be az abrubá- nyai díszes polgármesteri székbe, amelyet csak családi és egyéb kiváló és méltánylandó okok miatt nem fogad- ott el, melyeknek elősorolása nem tartozik a nyilván- osság elé.

A verespataki járás közsegeinek és polgárainak bi- zalma feltétlenül benne pontosul össze. Már öt éve, hogy mint szolgabíró funkcionál. Ez idő alatt bebizo- nyította, megmutatta kiváló jellemessége, tudása, körül- tekintése, igazságossága és szorgalmával, hogy ezen állásra rea termelt; megmutatta és bebizonyította, hogy Imreh Károly, elhunyt derek főszolgabíránknak csak ő, csupán ő lehet méltó utódja.

Tisztelettel kérem e levelem nagyrebecsült olvasóit, ne értsenek felre, nem akarok senkinek az érdekében és senki ellen korteskedni; csak is az egész járás oha- ját tolmácsolom annak vagyok hű visszhangja, amidőn kinyilvánítom, vajha teljesülne (és bizton reméljük, hogy teljesülni fog) azon méltányos ohajunk, hogy a verespataki járás új főszolgabírója Incze Antal leg- yen, ki ismeri e járás lakosságának erőit, hibait, ismeri, és tudja, hogy és mint kell e járást jól, igaz- ságosan adminisztrálni; ő van egyedül hivatva Imreh Károly örökségét átvenni, annak szép, de korai halála által megakadályozott terveit megvalósítani. Ugy legyen!

Ismét temettünk, ismét halottunk volt. E hó 2-án temettük el Verespatak legregibb polgárát, bányabirtok- osát, Gruber József urat 83 éves korában. Szép kort ért el, életében nagy és zavaros időknek volt ta- nuja. 48 előtt Abrudbánya város szenatora, majd Ve- respataknak Abrudbányától való elválása után annak két izben előjárója és egy izben közgyámja volt. Csendes és rendez temperamentumával mindig a beke- érdekében küzdött, annak volt ő leghívebb harczosa. A forradalom alatt az oláhok megkímélték életét; igaz, hogy drága árt fizetett azért, a román vallásra kellett áttérnie, de annak lezajlása után ismét visszatért val- lásához (unitárius volt), annak testtel, lélekkel buzgó híve maradt haláláig. Az unitárius hitközség egyik oszlopát vesztette el benne, ki azt nem csak szóval és tettel, de anyagilag is segélyezte; hisz nem is olyan rég 500 frtot ajándékozott az ekkleziának egy új ha- rang beszerzése céljából. Nagy részvétellel temettük el. Nyugodjék csendesen!

J. n.

Vegyes hírek.

— **Az adlatús dícsérete.** Katonánk körében a József főherceg nagyenyedi időzésével összefüggő kedves emlékek egyik bizonyára kedves és maradandó része marad Bolla Kálmán adlatús dícsérete. A hon- védség adlatús, Bolla Kálmán altábornagy, tudvalevő- leg országszerte mint kitűnő katona, de szigorú főlebb- való ismeretes, ki mindig magas mértékkel mér és a hibákat, hiányokat kérélhetetlenül üldözi, és ime, Nagy- Enyeden e szigorú, kemény bíró alkalmat vett maga- nak, hogy tisztikarunkat megdicsérje és annak elisme- rését fejezze ki. A szemle napjának estéjén ugyanis, a délelőtti vizsgálat eredményképp, megdicsérte a tisztikart és külön is gratulált Haubert Kamilló őrnagy- nak, helyőrségünk parancsnokának. A főhercegi látog- atás szép napjainak emlékeül örömmel jelezük az adlatúsunk kitüntető dícséretét, mert mi is örvendünk, hogy épp városunk helyőrsége és a mi tisztikarunk az, amely a nagy érdemű betudható dícséretet kiérdemelte.

— **Eljegyzés.** Szinnyei Merze Felix sáros- vármegyei nagybirtokos, vármegyei aljegyző, ma je- gyezte el Zeykfalvi Zeyk Jankát, Zeykfalvi Zeyk Gábor nagybirtokos és országgyűlési képviselő szép és kedves leányát, Diódon. Gratulálunk!

— **Halálkozás.** Sulyos csapás érte Batta Berta- lant, alvinczi nagybirtokost, vármegyei életünk ezen tevékeny tagját; neje: Batta Henriette szül. Teutsch, e hó 12-én rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban Binder József járási szolgabíró édes anyját gyászolja. Fogadják mély részvétünket. A család a következő gyászjelentőt adta ki:

W. Batta Bertalan mint férj, valamint az elhunytnak gyermekei, édes anyja, fivére, testvérei, vejei, menyé és számos közvetlen rokonai nevében megtört szívvel tudatja a legjobb feleségnek, páratlan anyának és ne- mes lelkű nőnek W. Batta Henriette szül. Teutsch- nak f. év június hava 12-én reggeli 3 órakor rövid

szenvedés után bekövetkezett elhunytát. Áldott legyen emléke! Béke poraira! A kedves elhunytak földi szenvedésektől megmentett porai f. év és hó 13-án d. u. 4 órakor fognak az ev. luth. egyház szertartása szerint a családi sírboltba örök nyugalomra helyzetetni. Alvincz, 1900 év június hava 12-én.

— **Ujonan rendszeresített állások a vármegyénél.** Vármegyénknel a belügyminiszter jóváhagyásával és az állami dotatio terhére a következő új állások rendszeresítették: negyedik aljegyzői, számtiszt, árvaszéki irattárnoki, egyirtnoki és egy állatorvosi. Mindez új állások még a nyár folyamán betöltetnek.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Alsófehér vármegye törvényhatósági bizottsága június hó 30-án — szombaton — d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozatot jövő számunkban fogjuk közölni.

— **Leányiskolánk önképzőköre** szombaton d. u. a koronázási évforduló alkalmából igen sikerült ünnepélyt rendezett a setatéri fedett táncz helyiségben a tanári és tanító kar és szép közönség jelenlétében. Az ünnepélyt Domanczyk Irén ifjusági elnök nyitotta meg ügyes kis bevezető beszéddel. Kovács Katinak az önképzőkör ez évi működéséről számolt be. Kovács Ilonka Petőfi hazafias költszeteréről olvasott fel, Cseke Margit szép értekezést tartott a koronázásról; szépen és ügyesen szavaltak: Farnos Eszti, Keresztes V., Nagy Irma, Török B.; mint mindig, szépen zongorázott Vincze Margit, és igen sikerültek voltak a karénekek. A sikerült ünnepély délutáni 5 órakor ért véget.

— **Tenyészállat-kiállítás Kolozsvárrt.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet állattenyésztési szakosztálya a folyó év őszén (szeptember elején) megtartja XIII. orsz. tenyészállat-kiállítását, melyre már ezuttal felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét. A kiállításra vonatkozó egyéb tudnivalókat rövid idő alatt közhírré fogja tenni a szakosztály.

— **Pályázati hirdetés honvédbakancs-szállításra.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a nagyméltóságú honvédelmi és kereskedelmi miniszter urak leiratai következtében értesíti az érdekelteket iparosokat, hogy a m. kir. honvédség 1901. évi lábbeli-szükségletéből 12.000 pár bakancs és 11 ezer pár könnyű cipő a hazai kisiparosok útján fog beszereztetni. A bakancsok egységárai páronként 9 kor. 70 fill. erben, a könnyű cipőké páronként 8 korona 32 fill. erben van megállapítva. Pályázhatnak magánosok és alkalmi szövetkezetek. A m. kir. honvédelmi miniszter ur, hogy a pályázatot a kisiparosokra nézve annál könnyebbé tegye, a honvédségi lábbeliek szállításánál ezentul a szerződések kötésétől és az óvadék letételétől eltekint és a szállítást a kereskedelmi és iparkamara előtt kiállítandó belyegtelen nyilatkozat ellenében engedi át. A bakancsok 1901. márczius hó végéig a budapesti honvéd főruhátárba beszállítandók lesznek. Az ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 1-ig alólt kamarához okvetlen benyújtandók, ahol a részletesebb felvilágosító adatokat és a föltételeket is megtekintheti. Kolozsvár, 1900. június 10. Veisz József alelnök. Gámán Zsigmond titkár.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Lépfene: balászfalvi j. Székás 1 u. Veszettség: alvinczi járás Alvincz 1 u., Gyulafehérvár 1 u. Vizakna v. 1 u. Rühkór: alvinczi járás Henningfalva 1 u.; balászfalvi j. Túr 1 u.; kisenyedi j. Oláh-Girbó 1 u.; magyarigényi j. Benedek 1 u. Bivalyvesz: magyarigényi járás Koslárd 1 u. Sertésvész: alvinczi j. Csüged 2 u., Sópatak 3 u., Strázsa 5 u.; magyarigényi járás Krakkó 3 u., Koslárd 3 u.; nagyenyedi j. Csáklya 5 u., Felgyógy 5 u., Fugad 1 udvar, Lőrinczréve 1 udvar.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagyenyedi Iparos-Önképzőkör folyó hó 4-én rendezett táncmulatsága alkalmából a következő szíves adományok folytak be körünk javára: Katz Izidor 40 fill.; dr. Jenei Elek Villányi József 1—1 kor.; Nuridzsán József 80 fill.; Ince István 2 kor.; Szathmáry József 2-50 kor.; Zsakó Andor 1 kor.; dr. Reich Béla 2 kor.; Kiss Mihály 1 kor.; András Gyula 20 fill.; Albrechtovits Antal 1 kor.; Mecser László 50 fill.; Ilich Mihály 1 kor.; Fekete Mihály 1 kor.; Horváth Miklós 1 korona; dr. Garda Kálmán 2 korona; Mátyás Lajos 1 korona; id. Winkler János 1 korona; Mátyás Sándor, Richárd Mihály, Fénichel Simon 50—50 fill.; dr. Ebergényi Sándor, Nagy Lajos 1—1 kor.; Szászai József 40 fill.; Mihály Gyula 50 fill.; Paulini Rudolf, Junász Lajos, ifj. Graef János 1—1 kor.; Körösi József 60 fill.; Adorján Elek 1 kor.; Jere János (Maros-Vásárhely) 2 kor.; Végh N. csendőr főhadnagy 1 kor.; Szöcs Mihály 20 fill.; id. Kun József 2 kor.; Harmath Antal 6 kor.; Pergel Antal 2 kor.; Fekete Károly 2-50 kor. Levelezőlapokat árusítottak: Willányi Ida, Székely Lujza, Bakó Berta, Horváth Irén, Kiss Ilona, Rác Irén, Pataki

Vilma Fogadják úgy az áldozatkész adakozók, mint a levelező-lapok elarúsításával foglalkozó kisasszonyok körünk hálás köszönetet. A választmány.

— **Helyreigazítás.** A pünkösdi ünnepekről szóló tudósításunkban az ünnepek alatt megtörtént esküvőről szóló részében Szöllősi József ur a szedő tévedéséből tévesen erdókerülőnek jeleztetett, holott Szöllősi József ur a Klemm Pál ezegnek reudes hivatalnok és erdókezelője.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerületi parancsnokság f. é. 3782. h. o. sz. alatt kibocsátott „Hirdetmény”-ében közzé teszi, hogy a nagyenyedi honvéd állomáson elhelyezett zászlóalj részére 1900. évi szeptember 1-től 1901. évi augusztus hó 31-ig szükséges, zab, szena, alom és ágyszalma, valamint tűzifa biztosítása iránti tárgyalás f. évi július hó 9-én délelőtt 9 órakor Kolozsváron a kerületi parancsnokság hadbizossági osztályában (Setatér-utca 12. sz. a.) fog megtartatni. Mire nézve vállalkozók figyelmébe azon hozzáadással hivatik fel, hogy eme kizárólag írásbeli ajánlatok útján megjelentendő nyilvános tárgyalásra ajánlataikat a tárgyalásra kitűzött napon legkésőbb reggel 10 óráig a tárgyaló bizottsághoz nyújtsák be. A kibocsátott szállítási feltételek füzetének hitelesített példánya a helybeli kezelőtisztizti irodájában bármikor megtekinthető, hol is az ajánlatok benyújtására szükséges egyéb adatok is megtekinthetők.

— **Jókai-szoba a párisi kiállításon.** A párisi világkiállítás magyar osztályának egyik legérdekesebb látványossága a Jókai-szoba, ahol a költő-király összes munkái és azoknak az összes európai nyelveken megjelent fordításai láthatók. Jókai nevét és jelentőségét ismeri az egész művelt világ; mégis üdvös gondoskodás a kormánybiztosság részéről, hogy a Jókai-szoba minden látogatója egy kis füzeteket kap, melyben Jókai élete és működése van megírva élénken, színesen, essayszerű nívón, méltóan Jókai nagy nevéhez. A francia nyelven írt kis füzet dr. Molnár Géza, a jeles fiatal író munkája, melyet a kiállítás látogatói, külföldiek és hazaiak, élvezettel fognak olvasni és megőrizni emlékül a kiállításra és arra a lángeszű költőre, akinek dicsőségét hirdeti. Jókai rövid életrajzán kívül a füzet tartalmazza Jókai műveinek teljes bibliográfiáját, tehát nem csak a magyar nyelven megjelent művek címzeit, de az összes megjelent fordításokét is; ebből kiderül, hogy Jókainak 137 munkája megjelent német

fordításban, 23 műve angol, 1 horvát, 6 dán, 16 finn, 7 francia, 4 hollandi, 7 olasz, 48 lengyel, 2 román, 30 orosz, 2 ruthen, 16 szerb, 2 szlovén, 16 svéd, 22 cseh nyelvre lett lefordítva.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

<p>Biztos kereset</p> <p>kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényezik értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.</p>	<p>„MERCUR”</p> <p>váltóüzleti részvénytársaság BUDAPEST Arany-János-utca 31.</p>
---	--

Árlejtési hirdetés.

A benedeki ev. ref. egyházközség Előjárósága **temploma fedelének kátrányos zsindegyelylel, esetleg bádoggal való újra fedésére, falainak kijavítására, kimeszelésére és belső felszerelésére f. év jun. hó 17-én d. u. 1 órára árlejtést hirdet, mely a helyszínén fog megtartatni.**

Vállalkozók kötelesek a kikiáltási ár 5%-át készpénzben vagy más biztosítékban előre letenni, mely összeg az utolsó részletfizetésbe fog beszámíttatni.

A feltételek a helybeli ev. ref. lelkészi hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Az ev. ref. egyházközség Előjárósága megbízásából.

Benedek, 1900. jun. 5.

Hatházy Ferenc,
ev. ref. lelkész.

3112 1-1

Seres Miklós,
sz. gondnok.

Kocsilések

Dús választéku BUTOR-RAKTÁR

saját készítményű szalon-, háló- és étkező-szoba, valamint konyhab.-rendezesekből, szolid és iléses kivitelben s jutányos áron.

Továbbá ugyancsak saját készítményű kárpitos- és díszítő-munkák, valamint galv. sodronyágybetétek és kocsilések. Ágybetétek, méret szerint, drbként: fakereiben 14 korona, vaskereiben 20 korona. Kocsilések drbként 16 koronáért.

Baumann Arnold mű-, épület- és butor-asztalos gyárában Gyulafehérvárrt.

Képes árjegyzék 1 korona (vagy visszaküldés) ellenében.

19-20 3048

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében bárhol megjelenő és bármily nyelvű

könyvek, diszművek, folyóiratokra

elvállal megrendeléseket s azokat a legpontosabban teljesíti. Egyuttal felhívja a közönség szives figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű czikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtatnak el megrendelések modern felszerelésű

könyv- és könyvmdai müintézete, könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére.

6-2 3081

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott egyházközség előjárósága a m.-lapádi ev. ref. papi lakásnak 4417-87 korona költség-gel felvett átalakítási munkálatai biztosítására a m.-lapádi ev. ref. papi lakban folyó év június hó 16-án d. u. 3 órára ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Felhívtnak az érdekelt vállalkozni akarók az ezen munkálatokra vonatkozó terv, költségvetés és részletes feltételek előbb írt helyen való megtekintésére és ajánlataiknak fent írt időre való beadására, amennyel is inkább, mivel később beérkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Magyar-Lapád, 1900. jun. 5.

Tunyogi János,
ev. ref. lelkész.

3110 2-2

Pártoljuk a hazai ipart.

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörözőjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget az erdélyi ipart pártolni és a vendéglőben **csak**

marosvásárhelyi sört

követelni.

11-13 3033

Pártoljuk a hazai ipart.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni tormás virsli s más husneműek, különféle sajtok, valamint az egész országban híres orosházi házi kenyér kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltósági m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak egy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, amint megfelelőek voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő híve

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a es. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szélhűtés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képvisellete és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigél három kötet jelent meg. — Négyhavonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

1 teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre

e rendelőlap segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest VIII., Dillói-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinél, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretettel és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemeseíti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

ezümművet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul véve, hogy eddigél három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségemre postai megbízás útján szedhetők de és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesse válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és üzletemi arányában szállítandók.

Név:

Kelt:

Állás: